

מ"ת 19154/11/17 - מדינת ישראל נגד נאור ויזמן

בית משפט השלום באשקלון

מ"ת 19154-11-17 מדינת ישראל נ' ויזמן(עציר)
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופטת ענת חולתא
משיבה	מדינת ישראל
נגד	
מבקש	נאור ויזמן (עציר)

החלטה

1. בהמשך להחלטי מיום 3.1.18 נאספו אל התיק תגובה משלימה מטעם שב"ס וכן תגובה משלימה מטעם המבקש.
2. כזכור, המבקש עצור עד תום ההליכים בגין כתב אישום המייחס לו עבירות סחר בסמים.
3. המבקש עותר לאפשר לו חופשה ממעצר, בליווי ערב, על מנת לבקר את אשתו המתגוררת בטירת הכרמל ואת בתו הראשונה שנולדה ביום 25.11.17. לחלופין, נתבקש אישור ליציאת המבקש המבקש, בליווי שב"ס, לביקור כאמור.
4. לאחר הדיון הקודם ובהמשך לאסמכתאות שהוגשו לעיוני ביקשתי התייחסות משלימה של שב"ס בעיקר בעניינים הבאים:
 - א. מהם השיקולים שהיה שוקל שב"ס לו הובאה בפניו בקשה מנהלית עובר להגשת הבקשה בתיק המעצר ומהי מדיניות שב"ס בנוגע לבקשות לחופשה או ליציאה ממעצר בליווי שב"ס לצרכים אישיים כגון במקרה זה, ובמסגרת האמור בבקשה (קרי, ביקור אינטימי בבית מגורים).
 - ב. מהן האפשרויות לאפשר פגישה בתנאים מתאימים בין המבקש ובתו התינוקת בתוך תחומי שב"ס.
5. להלן עיקרי תגובת שב"ס המשלימה:
 - א. גם לו הוגשה בקשה מנהלית לחופשה חריגה ממעצר היתה עמדת שב"ס זהה ולפיה עצורים אינם זכאים לצאת לחופשה כלל, שכן הדבר אינו מתיישב עם תכלית המעצר.
 - ב. בכל הנוגע להוצאה זמנית ממעצר בליווי שב"ס, הרי שלפי נהלי שב"ס יש לשב"ס הדבר אפשרי במקרים חריגים והומניטריים ולעניין זה לשב"ס שיקול דעת רחב.
 - ג. במקרה זה לא הוגשה בקשה ועל כן היא גם לא נבחנה. בין השיקולים שהיו נבחנים נמנים גם אופי האירוע (כאן - בקשה לביקור אינטימי בדירת מגורים, להבדיל מאירוע המוני במקום ציבורי); מידת הסיכון הבטחוני במקרה הנדון; אפשרויות מערכתיות לביצוע הליווי; מקום הביקור המבוקש ועוד.

ד. האירועים המוגבלים שאופיים הומניטרי המצוינים בהוראות שב"ס מותאמים לעומס המטלות שבאחריות שב"ס בשים לב למשאבים המוגבלים העומדים לרשותו ולמורכבות הכרוכה בביצוע ליווי פרטני של עצור, מחוץ לסדר המשימות הרגיל של הארגון.

ה. קיימת אפשרות למפקד מתקן הכליאה לאשר ביקור מיוחד בתחומי מתקן הכליאה, או במקום שיחליט עליו על מנת להקל בהבאת התינוקת. במסגרת זו ניתן לשקול גם כי הביקור יהיה "פתוח" (ללא מחיצות) ומורחב. פתרונות מעין אלה במקרים של הולדת ילד כבר בוצעו בעבר והתקבלו כמידתיים וסבירים על ידי בתי המשפט.

ו. במקרה הנדון הבקשה לא נבחנה שכן לא הוגשה בקשה מנהלית, אותה יכול היה המבקש לתקוף במסגרת עתירה מנהלית.

6. להלן עיקרי תגובת ב"כ המבקש:

א. עולה מתגובת שב"ס כי אין כל טעם בהגשת בקשה לחופשה מיוחדת שכן ממילא היתה נדחית על פי נהלי שב"ס.

ב. שב"ס היו יכולים להגיב לגופו של עניין, כאילו הוגשה בקשה במקרה זה, ולא לחייב את המבקש להגיש בקשה פורמאלית נוספת.

ג. מכל מקום, בית המשפט מוסמך להתיר חופשה כזו וכך מתבקש בנסיבות העניין.

ד. הפתרון של ביקור פתוח בתחומי שב"ס הינו "לעג לרש" לאור הנסיעה הארוכה מטירת הכרמל לבאר שבע עם תינוקת בת מספר חודשים. מדובר בפתרון בלתי אנושי ורעיית המבקש לא תסכן את התינוקת בימים קרים אלה. בנוסף, גם בביקור פתוח לא היה רשאי המבקש אפילו לחבק את בתו.

ה. שב"ס יכולים ללווים עצורים לביקור אנושי וספציפי של מספר שעות, כשם שניתן ללוות עצורים לראיונות למסגרות טיפוליות, טיפולים רפואיים וכיוצא באלה.

7. עינתי בעמדות הצדדים וכן באסמכתאות אליהן הופנית, ואחרות ואני סבורה, כי דין הבקשה שבפני להידחות לגופו של עניין ואולם אם יגיש המבקש בקשה מתאימה לביקור בליווי, שב"ס ישקול הבקשה בהתאם למכלול השיקולים המערכתיים והקונקרטיים ובכל מקרה, אם יגיש המבקש בקשה מתאימה, ישקול מפקד בית המעצר אישור ביקור בתנאים מיוחדים בתחומי שב"ס.

להלן נימוקיי:

8. אין עוד מחלוקת כיום, כי קיימת סמכות מקבילה לבית המשפט לדון בבקשות מעין אלה במסגרת בקשה לעיין חוזר על פי חוק המעצרים. על פי ההלכה הקיימת, במסגרת שיקוליו ייתן בית המשפט הדין בבקשה לעיין חוזר משקל רב למדיניות שב"ס ונהליו וכן יביא בחשבון את חשיבות עיקרון השוויון ושיקולים מנהליים נוספים. לעניין זה ראו, למשל: בש"פ 5874/02 **אטיה**, בש"פ 4474/10 **לוי** וכן ראו, לאחרונה ממש, בש"פ 5857/17 **קורובקוב** שם נקבע, כי הדרך האופטימלית, כל עוד לא נענית הרשות המחוקקת לקריאות בתי המשפט במהלך השנים להסדרה נורמטיבית של הנושא, היא יצירת "מסלול 'משולב'" שבו בקשות המוגשות לעיין חוזר במסגרת הליך הפלילי, ובית המשפט שוקל גם שיקולים מתחום המשפט המנהלי (ראו פסקאות 34 ואילך להחלטה).

9. לענין המסלול הראוי להגשת בקשות ליציאה לחופשה או ליציאה בליווי של עצורים הנחה בית המשפט העליון בענין **קורבנקוב** הנ"ל כדלקמן (פסקה 40):

א. ככלל, במקרה של עצורים יש להעדיף הגשת בקשה ליציאה בליווי ולא בקשה לחופשה חריגה. זאת, לאור נהלי שב"ס המסדירים יציאה לחופשה חריגה שאינם חלים על עצורים, אלא על אסירים בלבד, וזאת בהתחשב בתכליות ובמהות המעצר.

ב. הגשת בקשה ליציאה בליווי תיעשה בהתאם לכללים הקבועים בפקודת יציאה באבטחה ותוכרע על ידי הגורמים הרלוונטיים בשב"ס.

ג. אם סבור המבקש, כי עניינו מעורר שיקולים מיוחדים המצדיקים חופשה חריגה, באופן החורג מנהלי שב"ס, רשאי לפנות לבית המשפט במסגרת בקשה לעיון חוזר בהליך המעצר. יחד עם זאת, "דרך המלך" במקרה כזה תהיה נקיטה במסלול 'משולב': פנייה מוקדמת לשב"ס שיבחן הן חריגות המקרה כנטען לענין חופשה חריגה והן את האפשרות ליציאה בליווי.

לענין זה הודגש, כי קבלת עמדת שב"ס בפועל אינה תנאי להגשת הבקשה לעיון חוזר, אף שיש בקבלת עמדת שב"ס כדי לסייע לבית המשפט לבחון את הבקשה ולהחיש את הטיפול בה. לענין זה, בית המשפט שדן בבקשה לעיון חוזר יביא בחשבון את האפשרות שעמדה בפני העצור להקדים פנייה לשב"ס ולקבל את עמדתו.

10. עוד נקבע בענין **קורבנקוב** הנ"ל, כי "יש לשאוף לכך שעמדתו של שב"ס ביחס לבקשה כאמור תובא בפני בית המשפט של מעצרים באופן הכולל התייחסות להתנהגותו של העצור ולהיבטים נוספים כגון חומרי מודיעין" (פסקה 38). עוד נקבע **שם**, כי מהנחית פרקליט המדינה **"עולה הצורך בתיאום מוקדם של התביעה עם שב"ס או המשטרה לצורך גיבוש עמדת התביעה ביחס לבקשת העצור להשתחרר לחופשה"**.

11. אין חולק, כי בנסיבות המקרה שבפניי המבקש לא פעל בהתאם לאמור בהחלטת בית המשפט העליון הנ"ל. לענין זה אחזור ואביא מתוך ההחלטה: **"הגשת בקשה ליציאה בליווי תיעשה בהתאם לכללים הקבועים בפקודת יציאה באבטחה ותוכרע על-ידי הגורמים הרלוונטיים בשב"ס"**. גם אם הבקשה לשב"ס היא בקשה ליציאה לחופשה, הרי שבמסגרת שקילת הבקשה שב"ס יתייחסו בה בעת גם לאפשרות יציאה בליווי.

המבקש שבפניי לא הקדים פנייה לשב"ס ועל כן, בעת הגשת הבקשה לא עמדה בפניי עמדת שב"ס. גם המדינה וכן שב"ס, מצדם, לא פעלו באופן מלא כמתבקש מהחלטת בית המשפט העליון. כזכור, במקרה שבפניי הוריתי על השלמת תגובת שב"ס בשל חוסרים שנפלו בה. חוסרים אלה הושלמו, אף שלא באופן מלא במסגרת התגובה המתוקנת אך הודגש, כי המבקש לא פנה לשב"ס בפנייה מוקדמת ועל כן פנייתו לא נבחנה באופן קונקרטי על ידי הגורם המוסמך. בנוסף, לא הוגשה בפניי תגובת התביעה באופן עצמאי והתביעה הסתפקה בהעברת עמדת שב"ס לעיון בית המשפט.

דומה, כי עוד נחוצה לכל הצדדים להליך הפנמה של העקרונות שנקבעו בהחלטה המנחה הנ"ל בענין **קורבנקוב** הן לענין האופן בו יש להביא את עמדת שב"ס במקרה **הקונקרטי** בפני בית המשפט והן בענין התיאום הנחוץ בין התביעה לשב"ס לצורך הצגת עמדה משפטית ופרקטית עצמאית של התביעה בפני בית המשפט, כמו גם באופן שבו על המבקש לפעול עובר להגשת בקשה לבית המשפט.

12. כאמור, לענין הבקשה שבפניי יש להבחין בין הבקשה ליציאה בפיקוח (היא הבקשה המקורית), המכונה על ידי שב"ס "חופשה חריגה" ובין הבקשה, החלופית, ליציאה בליווי שב"ס.

13. בכל הנוגע לבקשה ליציאה לחופשה חריגה, נהלי שב"ס אינם מאפשרים חופשה כזו כלל לעצורים (להבדיל מאסירים) וגם מתגובת שב"ס המשלימה עולה, כי אין מוכרים חריגים לכלל זה.

14. בנקודה זו, ניתן לקבל, עקרונית, את טענת ב"כ המבקש, כי הגשת בקשה "מנהלית" כאמור בתגובת שב"ס לא היה בה להועיל למבקש והיא היתה מובילה את המבקש למבוי סתום, לאור נהלי שב"ס הברורים והתייחסות שב"ס שבפניי, שאינה מכירה מקום לחריגים. ואולם לאור המפורט לעיל מהחלטה בענין **קורובקוב** הנ"ל, הגשת פנייה מוקדמת לשב"ס היא התנהלות המצופה מהמבקש ובמקרה כזה מצופה היה גם משב"ס לכלול במסגרת תגובתו גם התייחסות לאפשרות הקונקרטית ליציאה בליווי למטרה המבוקשת. משכך, אני סבורה, כי מוטב היה לו הקדים המבקש פנייה לשב"ס להגשת הבקשה שבפניי.

15. מכל מקום ולגופו של ענין, בית המשפט העליון נדרש בעבר לבקשות לאישור חופשה חריגה של עצורים. נקבע, במקרים אלה הסמכות להורות על יציאה לחופשה חריגה, תוך סטייה מנהלי שב"ס, נתונה לבית המשפט הדין בבקשה על פי מכלול נסיבות המקרה (ראו, רע"ב 3307-11 **קאיקוב**).

באותו ענין, התיר בית המשפט לנאשם יציאה לחופשה למשך שלוש יממות, לצורך קיום מנהגי אבלות (שבעה ואזכרת אביו שנפטר). במסגרת ההחלטה הדגיש בית המשפט כי מדובר בהחלטה המתקבלת בדחיפות ובמצב של דלות נתונים. בית המשפט הדגיש את הסכמת המדינה שהוגבלה ליציאה מצומצמת בליווי שב"ס; את חשיבותם הרבה של מנהגי האבלות; את השלב הדיני המדובר - ראשיתו של הליך המעצר ועוד בטרם נקבע כי קיימות ראיות לכאורה; וכן את העובדה כי מדובר בנאשם חסר כל עבר פלילי. בית המשפט הורה על הפקדת ערובה בסך כולל של 50,000 ₪ וערבות עצמית וערבויות צד ג' בסכום כולל של 700,000 ₪.

16. המקרה שבפניי שונה מענין **קאיקוב** הנ"ל מכל בחינה שהיא: הן לענין מהות האירוע בו מדובר; הן לענין השלב הדיני בו כבר הוחלט על מעצר המבקש עד תום ההליכים; הן לענין מהות האישומים נגדו והמסוכנות הנגזרת מהם (שלושה אישומים בעבירות סחר בסמים, עת תלוי ועומד בעניינו מאסר מותנה בן 12 חודשים בגין הרשעה קודמת בעבירת סמים וקיימות הרשעות קודמות מכבידות בעבירות סמים, אלימות, הפרות ועוד).

כלל הנתונים שלעיל מלמדים, כי התכלית העומדת בבסיס נהלי שב"ס השוללים מתן חופשה לעצורים, מתקיימת במקרה שבפניי באופן מלא - קרי, קיומה של מסוכנות ממשית, בעבירות אותן ניתן לבצע בכל עת ובכל מקום, שאינה מתיישבת עם עתירה ל"חופשה" - ועל כן אין מקום למתן החלטה המהווה חריגה וסטייה מן הנהלים התקפים בעניינם של כלל העצורים.

17. לאור זאת אני דוחה את הבקשה ליציאה לחופשה חריגה.

18. בכל הנוגע ליציאה בליווי, על פי נהלי שב"ס האירוע המבוקש - לידת ילד - נמנה בגדר המצבים בהם ניתן, עקרונית, לאפשר יציאה בליווי. במקרים מעין אלה, נתון לשב"ס שיקול דעת לבחון בקשות המוגשות לו בהתאם למכלול שיקולים - שיקולים מערכתיים שונים; שיקולים הנובעים מנסיבות העצור והערכות מסוכנות לגביו; שיקולים שעניינם מקום האירוע או הביקור ואופיו ועוד שיקולים שונים.

19. עיון בהחלטות שיפוטיות שונות שניתנו במהלך השנים על ידי בית המשפט העליון האירועים בהם מלווה

שב"ס עצורים לאירועים אישיים מחוץ לכותלי בית המעצר הם חריגים ומצומצמים, וגם אז לאחר ביצוע ההתאמות המתבקשות על מנת לעמוד בדרישות האבטחה של שב"ס וכן באילוצים מערכתיים. כך, למשל, ראו: בש"פ 40/17 **ביטון** (ברית מילה של הבן, ולאור הסכמת שב"ס); רע"ב 8044/05 **בן שוחט** (ברית מילה של הבן, ולאחר שנקבע כי בנסיבות המקרה הספציפי אין קיימת מסוכנות והמבקש חסר עבר פלילי);

20. במקרים אחרים בתי המשפט העליון דן באלטרנטיבות כגון קיום אירוע בתחומי בית המעצר על פי נהלי שב"ס, או מתן אפשרות לביקור חריג ומצא כי מדובר בפתרונות המאזנים באופן סביר ומותאם את מכלול השיקולים. ראו, למשל, בש"פ 5874/02 **אטיה** (אירוע לרגל הולדת בת); רע"ב 5885-10 **ניג'ם** - חתונת הבת;

21. במקרה אחר, לאחר שנדחתה בקשה לחופשה חריגה, הורה בית המשפט לשב"ס לשקול אפשרות לביקור מיוחד בליווי בבית אחותו, לרגל נישואיה, **אם יפנה בבקשה מתאימה** (רע"ב 1459-09 **ברמי**).

22. כאמור, במקרה שבפניי אין עמדה קונקרטית של שב"ס לגבי האפשרות לאפשר ביקור בליווי במקרה זה מאחר שהמבקש לא פנה בפנייה מוקדמת לשב"ס. אכן, גם לפי ההחלטה בעניין **קורבנקוב** הנ"ל, פנייה מוקדמת כזו אכן נחוצה.

יחד עם זאת, נקבע בעניין **קורבנקוב**, כי במסגרת הגשת עמדה לבית המשפט, שב"ס יתייחס גם לנסיבות המקרה הקונקרטי ויביא עמדתו המנומקת במקרה הספציפית ולא יסתפק במענה כללי. גם בתגובה החוזרת של שב"ס דבר זה לא נעשה.

23. כאמור, על פי תגובת שב"ס שבפניי למפקד בית המעצר סמכות להורות על ביקור בתנאים מיוחדים - הן לעניין מיקום הביקור והן לעניין תנאיו - באופן שייתן מענה להיבטים האישיים הכרוכים בבקשה, לגילה של התינוקת וליתר השיקולים עליהם הוא מופקד.

24. טענת ב"כ המבקש, כי פתרון בדמות ביקור מורחב או ביקור פתוח הוא "בלתי אנושי" הכרוך בסיכון התינוקת היא, בכל הכבוד, מוגזמת. המדובר בתינוקת בת כחודשיים כיום ובמזג אוויר חורפי בסגנון ים תיכוני. במקרים של טקסי ברית מילה, ניתנות כדבר שבשגרה החלטות בדבר קיום הטקס בבית הכנסת של בית המעצר, על מנת לאפשר השתתפות העצור בטקס. מה שאינו כרוך בסיכון בלתי אנושי של תינוק בן שמונה ימים ודאי שאינו מסכן באופן בלתי אנושי תינוקת בת כחודשיים.

25. על פני הדברים, הפתרון המאפשר ביקור פתוח בתנאים המצויים בסמכות מפקד בית המעצר נראה כפתרון מאוזן במכלול השיקולים - הן אלה המבקשים להתחשב בצרכיו האנושיים של המבקש ובני משפחתו והן אלה המצריכים התחשבות בצרכים הנובעים ממסוכנות המבקש ומצרכים מערכתיים.

26. עם זאת, מאחר שעל פי תגובת שב"ס, במקרים המתאימים מוסמך שב"ס לשקול גם את שאלת **מיקום** הביקור ולאור האמור בעניין **ברמי** הנ"ל, אינני סבורה כי נסגרה הדלת בפני המבקש למצוא מתווה שיאפשר ביקור קצר בליווי שב"ס, בתנאים המתיישרים גם עם אילוצי שב"ס, עם נתוניו האישיים של המבקש ועם יתר השיקולים.

27. לאור זאת, אני קובעת, כי אם יפנה המבקש לשב"ס בבקשה מתאימה - לביקור קצר בליווי, תוך שקילת מיקום הביקור המוצע ותנאיו, אפשרות זו תישקל על ידי שב"ס בדומה לעניין **ביטון**, **בן שוחט**, ו**ברמי** שלעיל.

28. בכל מקרה, ולכל הפחות, יש למצוא את הדרך לקיים ביקור פתוח או מורחב בתחומי שב"ס, באופן שיתאם את צרכי הצדדים ותוך התחשבות בגילה של התינוקת. גם בעניין זה, מצופה מהמבקש לפעול אל מול שב"ס ולהגיש בקשה מתאימה.

29. המזכירות תוודא המצאת ההחלטה לב"כ הצדדים ולשב"ס.

ניתנה היום, י"ד שבט תשע"ח, 30 ינואר 2018, בהעדר
הצדדים.